

Dyrektor
/~/
Krzysztof Jarosz

zatwierdzam

Insp. ds Ochrony P/POŻ
/~/
asp sztab. w st. spocz. Mirosław Mosiek

opracował

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH W RAWICZU
UL. GEN. HALLERA 12
63 – 900 Rawicz**

Rawicz sierpień 2012 r.

SPIS TREŚCI

Postanowienia ogólne	3
I. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektów	5
1.1. Dane o obiekcie.....	5
1.2. Kwalifikacja obiektu do kategorii zagrożenia ludzi	11
1.3. Warunki konstrukcyjno budowlane	13
1.4. Drogi pożarowe	15
1.5. Zaopatrzenie wodne.....	16
II. Wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym	17
2.1. Podręczny sprzęt gaśniczy	18
2.2. Instrukcje przeglądu gaśnic	20
2.3. Wykaz gaśnic w obiekcie	22
2.4. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	24
2.5. Wymagania dla oświetlenia ewakuacyjnego.....	27
2.6. Czasookresy przeglądów urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, i instalacji technicznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem pożarowym obiektu	28
III. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	30
3.1. Informacje o podłożeniu bomby lub innego niebezpiecznego materiału np. broni bakteriologicznej	33
3.2. Przykładowa instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi z budynku	34
IV. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	35
V. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia	40
VI. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji	48
VII. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	51
7.1. Obowiązki użytkownika (DYREKTORA)	51
7.2. Obowiązki pracowników i obowiązki pracowników ochrony	54
7.3. Obowiązki osób sprzątających	58

Załączniki :

Nr 1 – plan obiektów obejmujący usytuowanie oraz teren przyległy, odległość od obiektów sąsiadujących, lokalizację hydrantów zewnętrznych oraz dróg dojazdowych do obiektu,

Nr 2 – Plany obiektu – Budynek A,

Nr 3 – Plany obiektu – Budynek B,

Nr 4 – Plany obiektu – Budynek C,

Nr 5 – Plany obiektu – Budynek Sala Gimnastyczna

Nr 6 - zezwolenie na prowadzenia prac pożarowo – niebezpiecznych,

Nr 7 - protokół zabezpieczenia pożarowego prac spawalniczych – książka kontroli

- prac spawalniczych,
Nr 8 - wyciąg z PN - 92 - N -01256/01,
Nr 9 - wyciąg z PN - 92 - N -01256/02,
Nr 10- szkolenie z zakresu bezpieczeństwa pożarowego,
Nr 11 i 11.1 - instrukcje użycia podręcznego sprzętu gaśniczego
Nr 12 – karta aktualizacji instrukcji.
Nr 13 – lista osób zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

Postanowienia ogólne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest określenie szczegółowych wymagań zabezpieczenia przeciwpożarowego ***dla Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu ul. Gen. Hallera 12*** stosownie do ustaleń zawartych w § 6. ***ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 , poz. 719)***,

Niniejsza instrukcja zawiera:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania,;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;

8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

- a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
- b) odległości od obiektów sąsiadujących,
- c) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
- d) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- e) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- f) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej,
- g) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- h) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony,
- i) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

U W A G A:

Niniejszą instrukcję należy poddawać aktualizacji na bieżąco / w przypadku ewidentnych zmian w sposobie użytkowania obiektu, które mają wpływ na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej/ oraz okresowo, minimum co dwa lata.

Karta aktualizacji załącznik nr 12

I. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu

1.1. Dane o obiekcie.

Zespół Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu, zwana dalej „Szkolą”, zlokalizowany jest w Rawiczu przy ul. Gen. Hallera 12. Szkoła składa się z czterech budynków : A, B, C i „sala gimnastyczna”.

Budynek A jest obiektem średniowysokim, wolnostojącym, pięciokondygnacyjnym, posiadającym jedną kondygnację podziemną i cztery nadziemne. Piąta kondygnacja budynku jest nieużytkowana (nie przeznaczona na cele dydaktyczne). Ściany budynku – murowane, konstrukcja nośna dachu – drewniana, pokryta deskami i papą. Drzwi prowadzące z korytarza piątej kondygnacji na poddasze drewniane. Stropy nad pierwszą kondygnacją (piwnica) betonowy pozostałe stropy drewniane. Strop nad piątą kondygnacją budynku częściowo oparty na drewnianych słupach. Obiekt posiada jedną betonową klatkę schodową. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 1136,11 m². Kurek gazowy zlokalizowany jest na zewnętrznej ścianie budynku.- od strony ul. Gen. Hallera. Wyłącznik prądu znajduje się na korytarzu II kondygnacji. Z obiektu na zewnątrz prowadzą trzy wyjścia ewakuacyjne – dwoje drzwi otwierają się na zewnątrz zgodnie z kierunkiem ewakuacji trzecie drzwi otwierają się do środka budynku. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi miejska sieć

wodociągowa – najbliższy hydrant podziemny zlokalizowany jest w odległości ok. 70 m od budynku. Obiekt posiada centralne ogrzewanie zasilane z kotłowni z piecem gazowym o mocy 200 kW. Pomieszczenie kotłowni wydzielone jest pożarowo od pozostałej części budynku.

Budynek B jest obiektem niskim usytuowanym w zabudowie zwartej z budynkiem sali gimnastycznej. Posiada trzy kondygnacje nadziemne i piwnicę o charakterze gospodarczym. Ściany budynku – murowane, konstrukcja nośna dachu – drewniana, pokryta blachodachówką. Stropy nad pierwszą kondygnacją (piwnica) betonowy pozostałe stropy drewniane. Strop nad trzecią kondygnacją budynku częściowo oparty na drewnianych słupach. Obiekt posiada jedną betonową klatkę schodową. Właz prowadzący z klatki schodowej na poddasze budynku drewniany. Drzwi prowadzące z klatki schodowej do piwnicy drewniane. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 559,13 m². Kurek gazowy zlokalizowany jest na zewnętrznej ścianie budynku.- od strony ul. Gen. Hallera. Zawór gazu zakręcony – instalacja gazowa w budynku nieczynna. Wyłącznik prądu znajduje się na korytarzu I kondygnacji. Z obiektu na zewnątrz prowadzą dwa wyjścia ewakuacyjne – jedne drzwi otwierają się na zewnątrz zgodnie z kierunkiem ewakuacji drugie drzwi otwierają się do środka budynku. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi miejska sieć wodociągowa – najbliższy hydrant podziemny zlokalizowany jest w odległości ok. 70 m od budynku. Obiekt posiada centralne ogrzewanie zasilane z kotłowni budynku A.

Budynek C jest obiektem średniowysokim, usytuowanym w zabudowie zwartej z budynkiem sali gimnastycznej. Posiada pięć kondygnacji nadziemnych. Piąta kondygnacja pomieszczenia mieszkalne – brak pomieszczeń dydaktycznych. Ściany budynku – murowane, konstrukcja nośna dachu – drewniana, pokryta częściowo deskami i papą oraz blachodachówką. Drzwi prowadzące z korytarza piątej kondygnacji na poddasze drewniane obite blachą. Stropy nad pierwszą kondygnacją (piwnica) betonowy pozostałe stropy drewniane. Obiekt posiada dwie betonowe

klatki schodowe, jedna z nich łączy wszystkie kondygnacje druga od strony sali gimnastycznej łączy dwie kondygnacje II i III. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 971,65 m². Kurek gazowy zlokalizowany jest na zewnętrznej ścianie budynku.- od strony ul. Gen. Hallera. Wyłącznik prądu znajduje się na korytarzu III kondygnacji. Z obiektu na zewnątrz prowadzą trzy wyjścia ewakuacyjne – dwoje drzwi od strony północnej otwierają się zgodnie z kierunkiem ewakuacji, jedno drzwi otwierają od strony wschodniej otwierają się do środka budynku. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi miejska sieć wodociągowa – najbliższy hydrant podziemny zlokalizowany jest w odległości ok. 45 m od budynku. Obiekt posiada centralne ogrzewanie zasilane z kotłowni z dwoma piecami gazowymi o mocy 200 kW każdy. Pomieszczenie kotłowni wydzielone jest pożarowo od pozostałej części budynku. Budynek C połączony jest przejściem (klatką schodową) z budynkiem sali gimnastycznej i stanowią wspólnie jedną strefę pożarową.

Budynek „sala gimnastyczna” jest obiektem niskim, dwukondygnacyjnym usytuowanym w zabudowie zwartej z budynkiem C. Ściany budynku – murowane, strop nad szatniami i w części administracyjnej betonowy. Konstrukcja nośna stropodachu nad salą gimnastyczna metalowa pokryta płytą obornicką. Stropodach nad holem i częścią administracyjna betonowy pokryty papą. Obiekt posiada dwie betonowe klatki schodowe. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 1226,08 m². Wyłącznik prądu znajduje się na holu I kondygnacji. Z obiektu na zewnątrz prowadzą trzy wyjścia ewakuacyjne – drzwi otwierają się na zewnątrz zgodnie z kierunkiem ewakuacji. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi miejska sieć wodociągowa – najbliższy hydrant podziemny zlokalizowany jest w odległości ok. 60 m od budynku. Obiekt posiada centralne ogrzewanie zasilane z kotłowni z budynku C. Budynek „sala gimnastyczna” połączony jest przejściem (klatką schodową) z budynkiem C i stanowią wspólnie jedną strefę pożarową.

Usytuowanie obiektów przedstawiono w załączniku nr 1.

Budynki szkoły posiadają łączną powierzchnię użytkową - 3892,97 m²

Budynek A posiada cztery użytkowe kondygnacje o łącznej powierzchni 1136,11 m².

Na I kondygnacji (piwnica) o powierzchni użytkowej 270,44 m² znajdują się :

- 3 klasopracownie
- kotłownia
- 4 WC
- 3 pomieszczenia magazynowe
- 2 pom. pokojowe
- łazienka
- szatnia
- korytarz
- klatka schodowa

Na II kondygnacji (parter) o powierzchni użytkowej 290,11 m² znajdują się :

- 4 klasopracownie
- gabinet wicedyrektora
- pokój nauczycielski
- gabinet stomatologiczny
- gabinet medyczny
- korytarz
- 2 klatki schodowe

Na III kondygnacji (1 piętro) o powierzchni użytkowej 286,45 m² znajdują się :

- 4 klasopracownie
- biblioteka
- czytelnia
- korytarz
- klatka schodowa

Na IV kondygnacji (2 piętro) o powierzchni użytkowej 289,11 m² znajdują się :

- 4 klasopracownie
- pom. zaplecza fizyki
- korytarz
- klatka schodowa

Plany poszczególnych kondygnacji budynku A stanowią załącznik nr 2.

Budynek B posiada trzy użytkowe kondygnacje i piwnicę o charakterze gospodarczym o łącznej powierzchni 559,13 m².

Na I kondygnacji (piwnica) o powierzchni użytkowej 72,35 m² znajdują się :

- 2 pom. magazynowe
- korytarz
- klatka schodowa

Na II kondygnacji (parter) o powierzchni użytkowej 165,28 m² znajdują się :

- 2 klasopracownie
- pokój nauczycielski
- 2 WC
- pom. zaplecza chemii
- korytarz
- klatka schodowa

Na III kondygnacji (1 piętro) o powierzchni użytkowej 159,53 m² znajdują się :

- 4 klasopracownie
- gabinet wicedyrektora
- korytarz
- klatka schodowa

Na IV kondygnacji (2 piętro) o powierzchni użytkowej 161,97 m² znajdują się :

- 2 klasopracownie
- pom. magazynowe
- korytarz
- klatka schodowa

Plany poszczególnych kondygnacji budynku B stanowią załącznik nr 3.

Budynek C posiada cztery użytkowe kondygnacje o łącznej powierzchni 971,65 m². Piąta kondygnacja - pomieszczenia mieszkalne.

Na I kondygnacji (piwnica) o powierzchni użytkowej 228,02 m² znajdują się :

- szkolny warsztat gastronomiczny
- kotłownia
- pokój nauczycielski
- 3 WC
- 4 pomieszczenia magazynowe
- 2 szatnie
- pralnia

- obieralnia warzyw
- korytarz
- klatka schodowa

Na II kondygnacji (parter) o powierzchni użytkowej 245,46 m² znajdują się :

- 2 klasopracownie
- gabinet wicedyrektora
- 2 pom. księgowości
- kadry
- szatnia
- WC
- korytarz
- 2 klatki schodowe

Na III kondygnacji (1 piętro) o powierzchni użytkowej 248,96 m² znajdują się :

- 4 klasopracownie
- pokój nauczycielski
- pedagog szkolny
- WC
- korytarz
- 2 klatki schodowe

Na IV kondygnacji (2 piętro) o powierzchni użytkowej 249,21 m² znajdują się :

- 2 klasopracownie
- 2 pracownie komputerowe
- centrum multimedialne
- biuro projektu
- Archiwum
- WC
- korytarz
- klatka schodowa

Plany poszczególnych kondygnacji budynku C stanowią załącznik nr 4.

Budynek „Sala gimnastyczna” posiada dwie użytkowe kondygnacje o łącznej powierzchni 1226,08 m².

Na I kondygnacji (parter) o powierzchni użytkowej 828,54 m² znajdują się :

- sala gimnastyczna
- szatnia, wc, prysznice chłopców
- szatnia, wc, prysznice dziewcząt

- siłownia
- pokój nauczycielski
- pom. klimatyzacji
- szatnia
- magazyn sprzętu
- korytarz
- wiatrołap
- hol
- 2 WC
- portiernia
- sklepik
- 2 pom magazynowe
- serwerownia
- wiatrołap

Na II kondygnacji (1 piętro) o powierzchni użytkowej 397,54 m² znajdują się :

- widownia Sali gimnastycznej
- hol
- gabinet dyrektora
- sekretariat
- sala konferencyjna
- 2 klatki schodowe

Plany poszczególnych kondygnacji budynku Sali Gimnastycznej stanowią załącznik nr 5.

1.2. Kwalifikacja obiektu do kategorii zagrożenia ludzi.

Zgodnie z § 209 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z 2002 r. z późn. zmianami), budynki oraz części budynków stanowiące odrębne strefy pożarowe, określone jako

ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi :

- **ZL I** - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- **ZL III** - użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL-I i ZL-II,
- ZL IV - budynki mieszkalne,
- ZL V - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL-II

W związku z powyższym poszczególne budynki „Szkoly” ze względu na swe funkcje użytkowe jakie spełniają kwalifikują się do następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- **Budynki A i B** kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.
- **Budynek C** pierwsze cztery kondygnacje użytkowane jako dydaktyczne należy zaliczyć do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**, natomiast piątą kondygnację budynku gdzie znajdują się pomieszczenia mieszkalne należy zaliczyć do kategorii zagrożenia ludzi **ZL IV**.
- **Budynek Sali Gimnastycznej** do kategorii zagrożenia ludzi **ZL I**.

1.3. Warunki konstrukcyjno – budowlane

Zgodnie z § 212 ust. 6 i 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z 2002 r. z późn. zmianami):

- w budynku wielokondygnacyjnym, którego kondygnacje są zaliczone do różnych kategorii ZL, klasy odporności pożarowej określa się dla poszczególnych kondygnacji odrębnie,
- klasa odporności pożarowej części budynku nie powinna być niższa od klasy odporności pożarowej części budynku położonej nad nią, przy czym dla części podziemnej nie powinna być ona niższa niż „C”,

W związku z powyższym :

Budynek A jako budynek średniowysoki zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi ZL III powinien być wykonany w klasie „B” odporności pożarowej.

Budynek B jako budynek niski zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi ZL III powinien być wykonany w klasie „C” odporności pożarowej.

Budynek C jako budynek średniowysoki w którym pierwsze cztery kondygnacje zaliczone są do kategorii zagrożenia ludzi ZL III powinien być wykonany do czwartej kondygnacji włącznie w klasie „B” odporności pożarowej a piąta kondygnacja zaliczona jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV powinna być wykonana w klasie „C” odporności pożarowej.

Budynek Sali Gimnastycznej jako budynek niski zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi ZL I powinien być wykonany w klasie „B” odporności pożarowej. Jednak z uwagi na fakt, że jest to budynek niski z dwiema kondygnacjami nadziemnymi, dopuszcza się obniżenie wymaganej odporności pożarowej do klasy „C”.

Poszczególne elementy konstrukcyjne budynków powinny posiadać następującą klasę odporności ogniowej :

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	ściana wewnętrzną ¹⁾	przekrycie dachu,
„B”	R 120	R 30	R E I 60	E I 60	E I 30	R E 30
„C”	R 60	R 15	R E I 60	E I 30	E I 15	R E 15

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

W/w elementy budynku powinny być wykonane jako nierozprzestrzeniające ognia.

- dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku niskiego ZL I i ZL III nie może przekroczyć 8000 m², dla budynku średniowysokiego 5000 m².
- ściany wewnętrzne i stropy stanowiące obudowę klatki schodowej powinny mieć klasę odporności ogniowej jak dla stropów budynku,
- wejście z klatki schodowej na strych lub poddasze powinno być zamknięte drzwiami lub klapą wyjściową o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 15 w budynku niskim i EI 30 w budynku średniowysokim,

- kotłownia z kotłami na paliwo gazowe, o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW powinna być wydzielona od pozostałych części budynku ścianami wewnętrznymi i stropem w klasie odporności ogniowej EI 60 ; drzwi lub inne zamknięcia otworów powinny posiadać klasę odporności ogniowej EI 30,

Rozpatrywane budynki A, B, C i Sala Gimnastyczna jako „istniejące” (wybudowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie) spełniają wymagania w zakresie klas odporności pożarowych. Jednakże w przypadku odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy budynków należy dostosować je do wymaganych klas odporności pożarowych.

1.4. Drogi pożarowe

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 5a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 124 poz. 1030 z 2009 r.) drogę pożarową o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającą dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego o każdej porze roku, należy doprowadzić do budynku, zawierającego strefę pożarową:

- zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL I,
- zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o powierzchni przekraczającej 1.000 m²,

Droga pożarowa do „Szkoły” prowadzi ul. Gen. Hallera poprzez dwie bramy wjazdowe na teren szkoły przed budynkiem A i poprzez jedną bramę wjazdową na parking przed budynkiem C.

Plan obiektów z naniesionymi drogami pożarowymi ujęto w załączniku nr 1.

1.5. Zaopatrzenie wodne

Przeciwpozarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi sieć wodociągowa miejska. Hydranty podziemne (3 szt.) zlokalizowane na ul. Gen. Hallera.

Plan obiektów z zaznaczonym hydrantem zewnętrznym ujęto w załączniku nr 1.

II. Wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

Urządzenia przeciwpożarowe - należy przez to rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, **instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające,** urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych;

Gaśnica – przenośny sprzęt gaśniczy uruchamiany ręcznie, służący do gaszenia pożaru w zarodku, przeznaczony dla ogółu obywateli nie posiadających specjalistycznego wyszkolenia pożarniczego.

- **Do gaszenia pożarów grupy „A”** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe lub pianowe.
- **Do gaszenia pożarów grupy „B”** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe lub proszkowe.
- **Do gaszenia pożarów grupy „C”** (gazów palnych, np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe.
- **Do gaszenia pożarów grupy „D”** (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.
- **Do gaszenia pożarów grupy „F”** (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.
- **Do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem „E”** (urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe.

2.1. Podręczny sprzęt gaśniczy

Zgodnie z § 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach

dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta.

Ww. czynności konserwacyjne i przeglądy techniczne winny wykonywać uprawnione osoby posiadające niezbędną wiedzę i kwalifikacje. Zakończone czynności winny być potwierdzone czytelnym podpisem osoby wykonującej, bądź stemplem firmowym.

W obiektach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku.

Gaśnice w obiekcie powinny być rozmieszczone:

- 1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - przy wejściach do budynków,
 - na klatkach schodowych,
 - na korytarzach,
 - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
- 2) w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- 1) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- 2) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

2.2. Instrukcje przeglądu gaśnic

2.2.1 Gaśnicy proszkowej typu „X” z manometrem

- a) Wykonać zewnętrzne oględziny gaśnicy – sprawdzić czy :
 - ✓ plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone
 - ✓ gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie
 - ✓ nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku
 - ✓ pyszczek wylotowy lub wąż są drożne
 - ✓ posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę z ostatniego przeglądu
 - ✓ wskaźnik ciśnienia znajduje się na polu zielonym (dla 20⁰C ciśnienie 1,5 MPa)
- b) Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu
- c) Dodatkowo :
 - ✓ w gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń
 - ✓ w gaśnicach o pojemności zbiornika powyżej 6 dm³ sprawdzamy ważność jego legalizacji

2.2.2 Gaśnicy proszkowej typu „X” przeponowej

- a) Wykonać zewnętrzne oględziny gaśnicy – sprawdzić czy :
 - ✓ plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone
 - ✓ gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie
 - ✓ nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku
 - ✓ posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę z ostatniego przeglądu
- b) Odkręcić głowicę od korpusu zbiornika i sprawdzić czy :
 - ✓ głowica nie jest uszkodzona mechanicznie

- ✓ końcówka przebijaka nie jest zdeformowana
 - ✓ stan techniczny uszczelek na popychaczu jest właściwy
 - ✓ jest drożność puszczka wylotowego
 - ✓ jest założona właściwa sprężyna
 - ✓ przepona w zaworze nie jest uszkodzona
- c) Połączyć kompletną głowicę ze zbiornikiem zwracając uwagę na prawidłowe dobranie i założenie sprężyny
- d) Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu
- e) Uwaga :

Gaśnica z zaworem 22/19 na szyjce zbiornika musi posiadać uszczelkę okrągłą, tzw. oring.

2.2.3 Gaśnicy proszkowej typu „Z” z węzem i zaworem odcinającym

- a. Demontaż gaśnicy
- b. Zamocować gaśnicę w uchwycie mechanicznym
- ✓ sprawdzić plombę i zawleczkę
 - ✓ sprawdzić ważność legalizacji zbiornika
 - ✓ nacisnąć dźwignię zaworu odcinającego w celu sprawdzenia czy w zbiorniku nie ma ciśnienia
 - ✓ odkręcić wąż z zaworem odcinającym
 - ✓ powoli odkręcić nakrętkę głowicy
 - ✓ wyjąć głowicę i wykręcić nabój z CO₂ (sprawdzić masę brutto naboju)
 - ✓ sprawdzić stan techniczny zbiornika (korozja, uszkodzenia mechaniczne)
- c) Uwaga :
- Sprawdzamy, czy masa brutto naboju jest zgodna z masą zapisaną na nim oraz dokonujemy zapisu daty bieżącego przeglądu
- d) Montaż gaśnicy
- e) Sprawdzić stan techniczny głowicy

- ✓ wyczyścić wszystkie części głowicy
- ✓ wymienić uszczelkę pod głowicą
- ✓ założyć zawleczkę zabezpieczającą zbijak przed uruchomieniem gaśnicy
- ✓ wkręcić nabój do głowicy
- ✓ połączyć głowicę ze zbiornikiem gaśnicy dokręcając nakrętkę
- ✓ przykręcić wąż z zaworem odcinającym
- ✓ Uwaga :

Zbijak musi się łatwo przesuwać w głowicy (skok przebijaka powinien wynosić minimum 8 mm)

- f) Założyć plombę
- g) Nakleić właściwą kontrolkę

2.3. Wykaz gaśnic :

Lokalizacja gaśnicy	Rodzaj gaśnicy
Budynek A	
Pierwsza kondygnacja (piwnica)	
Kotłownia	Gaśnica proszkowa 12 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Klatka schodowa	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Klasopracownia elektrotechniki	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Druga kondygnacja (parter)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Pokój nauczycielski	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Trzecia kondygnacja (I piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Klasopracownia komputerowa	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Biblioteka	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Czwarta kondygnacja (II piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Klasopracownia ochrony środowiska	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Piąta kondygnacja wyłączona z użytkowania(III piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Strych	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Budynek B	
Pierwsza kondygnacja (piwnica)	

Korytarz	Gaśnica śniegowa 5 kg do gaszenia pożarów B,C
Druga kondygnacja (parter)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Pracownia chemiczna	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Trzecia kondygnacja (I piętro)	
Klatka schodowa	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Czwarta kondygnacja (II piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Budynek C	
Pierwsza kondygnacja (piwnica)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Kotłownia	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Szkolny warsztat gastronomiczny	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów F
Druga kondygnacja (parter)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Pracownia obsługi konsumenta	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Trzecia kondygnacja (I piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Czwarta kondygnacja (II piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Archiwum	Gaśnica proszkowa 12 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Pracownia komputerowa s.32	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Pracownia komputerowa s.33	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Centrum multimedialne	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Piąta kondygnacja pom. mieszkalne (III piętro)	
Korytarz	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Sala Gimnastyczna	
Pierwsza kondygnacja (parter)	
Sala gimnastyczna	2 gaśnice proszkowe 2 kg do gaszenia pożarów ABC
Pokój nauczycielski	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów B,C
Hol przy wejściu do Sali gimnastycznej	Gaśnica proszkowa 6 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Hol przy klatce schodowej	Gaśnica proszkowa 4 kg do gaszenia pożarów A,B,C
Druga kondygnacja (I piętro)	
Widownia	2 gaśnice proszkowe 4 kg do gaszenia pożarów ABC
Hol	Gaśnica proszkowa 2 kg do gaszenia pożarów A,B,C

Rodzaj materiału palnego	Palne ciała stałe (z wyjątkiem metali) np. drewno, węgiel, słoma, tekstylia, papier itp.	Ciecze palne np. benzyna, tłuszcze, lakiery, olej, smoła, rozpuszczalniki itp.	Gazy palne w szczególności wydostające się pod ciśnieniem np. acetylen, butan, metan, propan, gaz ziemny	Metale palne np. aluminium, potas, lit, magnez, sód i jego związki
Grupa pożaru				
Woda	☐			
Woda z dodatkami	☐	☐		
Dwutlenek węgla		☐	☐	
Piana	☐	☐		
Proszki gaśnicze ABC	☐	☐	☐	
Proszki gaśnicze BC		☐	☐	
Proszki do gaszenia pożarów metali				☐

UWAGA : *Zbiorniki gaśnic proszkowych o pojemności powyżej 4 dm³ są pod pełnym dozorem technicznym i podlegają badaniom okresowym. Zbiorniki te po 5 latach eksploatacji należy wycofać z ruchu i przedstawić do badania w uznanym przez organ dozoru technicznego zakładzie naprawczym. Po badaniu z wynikiem pomyślnym zbiornik jest odpowiednio oznakowany z podaniem daty następnej rewizji. Ponieważ urządzenia te nie są rejestrowane dlatego konserwator w trakcie sprawdzania sprzętu przeciwpożarowego ma obowiązek wycofać stosowne gaśnice z eksploatacji, a zbiorniki przekazać do badania. Należy również wycofać z eksploatacji zbiorniki gaśnic, których stan techniczny budzi zastrzeżenia.*

2.4. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Zgodnie z § 19 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I w budynkach niskich o powierzchni wewnętrznej przekraczającej 200 m² i w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL III w budynku niskim

o powierzchni przekraczającej 1000 m² muszą być stosowane hydranty wewnętrzne z węzłem pólstywnym, zwane dalej „hydranty 25”.

Zgodnie z § 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta.

Ww. czynności konserwacyjne i przeglądy techniczne winny wykonywać uprawnione osoby posiadające niezbędną wiedzę i kwalifikacje. Zakończone czynności winny być potwierdzone czytelnym podpisem osoby wykonującej, bądź stemplem firmowym.

Hydranty wewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

- węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dot. konserwacji hydrantów wewnętrznych,

- zasięg hydrantów powinien obejmować całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia (zgodnie z PN-B-02865 z 1997 r. „Ochrona przeciwpożarowa budynków, przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne, instalacja wodociągowa przeciwpożarowa”,
- zasięg dla hydrantu 25 z węzłem półsztywnym, długość węża określonego w Polskich Normach plus 3 m dla prądów rozproszonych i stożkowych,
- zasięg dla hydrantu 25 z węzłem płaskoskładanym, z zastosowaniem 1 odcinka węża o długości 15 m., zasięg hydrantu wynosi 25 m.; z zastosowaniem 2 odcinków węży o długości po 15 m. każdy, zasięg hydrantu wynosi 40 m.,
- przy hydrancie wewnętrznym powinna być zapewniona dostateczna przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej,
- minimalna wydajność poboru wody, mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić , dla hydrantu 25 – 1,0 dm³/s,
- maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej przy zastosowaniu hydrantów 25 nie powinno przekraczać 1,2 MPa,
- instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna być zasilana z zewnętrznej sieci wodociągowej lub ze zbiorników o odpowiednim zapasie wody do celów przeciwpożarowych, bezpośrednio albo za pomocą pompowni przeciwpożarowej,
- przewody instalacji, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru, wykonane z materiałów palnych powinny być obudowane ze wszystkich stron osłonami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60,
- średnice nominalne przewodów zasilających, w mm, na których instaluje się hydranty wewnętrzne powinny wynosić co najmniej DN 25 dla hydrantów 25,

Budynek Sali gimnastycznej jest wyposażony w 5 hydrantów 25 z węzami płaskoskładanymi.

W przypadku odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz w celu poprawy bezpieczeństwa pożarowego budynków A i B należy wyposażyć je w „hydranty 25” z węzami półsztywnymi.

2.4.1. Zasady obsługi hydrantów wewnętrznych:

Hydrant wewnętrzny – jest urządzeniem przeciwpożarowym umieszczonym na sieci wodociągowej wewnętrznej, służącym do gaszenia pożarów grupy A . Umożliwia on dogodne gaszenie ewentualnego pożaru (z większych niż gaśnice odległości), a w szczególności przydatny jest do gaszenia pożarów w zarodku oraz do dogaszania pogorzeliisk .

W celu uruchomienia hydrantu wewnętrznego należy :

- otworzyć szafkę,
- rozwinąć wąż tłoczny zakończony prądownicą,
- otworzyć (odkręcić) zawór hydrantowy,
- skierować strumień wody na źródło ognia.

Niewskazane jest używanie hydrantów wewnętrznych (wody) do gaszenia pożarów w obrębie elektroniki użytkowej oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem (niszczące działanie wody oraz możliwość porażenia prądem). W związku z powyższym pełne wykorzystanie hydrantu wewnętrznego do gaszenia ewentualnego pożaru może nastąpić tylko w ostateczności (np. po wykorzystaniu najbliższych gaśnic).

2.5 Wymagania dla oświetlenia ewakuacyjnego.

2.5.1. Budynek, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, należy zasilać co najmniej

z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej, oraz wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).

2.5.2. Oświetlenie ewakuacyjne należy stosować w pomieszczeniach:

- widowni kin, teatrów i filharmonii oraz innych sal widowiskowych,
- audytoriów, sal konferencyjnych, lokali rozrywkowych oraz sal sportowych przeznaczonych dla ponad 200 osób,

2.5.3. Oświetlenie ewakuacyjne należy stosować na drogach ewakuacyjnych:

- oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym,

2.5.4. Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godziny od zaniku oświetlenia podstawowego.

2.5.5. Oświetlenie bezpieczeństwa i ewakuacyjne należy wykonywać zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie.

Widownia Sali Gimnastycznej wyposażona jest w oświetlenie ewakuacyjne.

2.6. Czasookresy przeglądów urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, i instalacji technicznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem pożarowym obiektu podaje poniższa tabela:

L.p.	urządzenie ppoż. / hydrant / / gaśnica / instalacja	czasookres	wykonuje
1.	Gaśnice	nie rzadziej niż, co 12 miesięcy	konserwator
2.	Hydranty wewnętrzne	nie rzadziej niż, co 12 miesięcy	konserwator
3.	Węże hydrantowe (próba ciśnieniowa)	raz na 5 lat	uprawniony pracownik w tej dziedzinie
4.	instalacja elektryczna / badanie stanu izolacji przewodów /	raz na 5 lat	uprawniony elektryk

5.	instalacja elektryczna / badanie ochrony przeciwporażeniowej /	raz na 5 lat	uprawniony elektryk
6.	Oświetlenie ewakuacyjne	raz w roku	uprawniony elektryk
7.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	raz w roku	uprawniony elektryk
8.	instalacja odgromowa	raz na 5 lat	uprawniony elektryk
9.	Instalacja gazowa	raz w roku	osoby posiadające uprawnienia budowlane we wskazanej specjalności.
10.	Drzwi przeciwpożarowe	nie rzadziej niż, co 12 miesięcy	uprawniony pracownik w tej dziedzinie
11.	przewody kominowe i wentylacyjne	raz w roku	mistrz kominiarski lub osoby posiadające uprawnienia budowlane we wskazanej specjalności

2.6.1. W obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych w okresach ich użytkowania:

- 1) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych - co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej;
- 2) od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych w pkt 1 - co najmniej raz na 3 miesiące;
- 3) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych w pkt 1 - co najmniej raz na 6 miesięcy.

2.6.2. W obiektach lub ich częściach, o których mowa w pkt. 2.6.1. usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

2.6.3. Czynności, o których mowa w ust. 2.6.1 i 2.6.2, wykonują osoby posiadające kwalifikacje kominiarskie.

III. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

1. W wypadku pożaru należy niezwłocznie powiadomić straż pożarną, zgodnie z treścią instrukcji alarmowej.
2. Ustalić (w miarę możliwości) miejsce powstania pożaru i ewentualne kierunki jego rozprzestrzeniania się.
3. Przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.
4. W zależności od wielkości pożaru oraz stopnia zadymienia należy przeprowadzić częściową lub całkowitą ewakuację uczniów.

Decyzję o ogłoszeniu ewakuacji całkowitej może podjąć wyłącznie Dyrektor jednostki organizacyjnej, jego zastępca lub osoba upoważniona przez Dyrektora a także dowódca przybyłej jednostki straży pożarnej.

Decyzja ta w szczególności musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla gromadzenia ewakuowanych osób i mienia.

W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji osób z budynku, należy podjąć następujące działania:

- nie wolno dopuścić do powstania paniki,
- w pierwszej kolejności ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstało zagrożenie lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania zagrożenia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar, zadymienie itp., zagrożenia,
- należy dążyć, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się,

- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy się poruszać w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach ciągów ewakuacyjnych,
 - w przypadku gdy zachodzi podejrzenie, że ktokolwiek pozostał w budynku, wówczas pomieszczenia należy przeszukać ponownie,
 - poszkodowanym należy udzielić pierwszej pomocy i zapewnić opiekę lekarską.
5. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ratowniczo-gaśniczą kieruje Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.
6. W trakcie akcji gaśniczej należy pamiętać o następujących zasadach:
- nie otwierać gwałtownie drzwi i okien w pomieszczeniach objętych ogniem, bo powoduje to dopływ powietrza i rozwój pożaru,
 - nie gasić urządzeń elektrycznych pod napięciem wodą lub gaśnicami płynowymi,
 - jeżeli zachodzi potrzeba należy urządzenie lub instalację elektryczną wyłączyć spod napięcia lokalnym wyłącznikiem lub głównym wyłącznikiem prądu.
7. Po przybyciu straży pożarnej kierowanie akcją przejmuje dowódca przybyłych pododdziałów.
8. Wszystkie osoby obecne w obiekcie muszą wykonywać polecenia D-cy akcji oraz udzielać wszelkich informacji, jak np.:
- wskazanie miejsca pożaru,
 - lokalizację głównych wyłączników prądu,
 - rozmieszczenie sprzętu gaśniczego,
 - usytuowanie przejść, wyjść i dróg ewakuacyjnych,

- czy w pomieszczeniach objętych pożarem znajdują się ludzie.
9. Niezależnie od współpracy z D-cą akcji ratowniczo-gaśniczej, wszystkie osoby powinny podejmować z własnej inicjatywy środki i sposoby zmierzające do ugaszenia ognia lub zmniejszenia jego rozprzestrzeniania.

Drogami rozprzestrzeniania się pożarów są:

- systemy technologicznych połączeń pomiędzy pomieszczeniami i kondygnacjami,
- palne elementy budynków, wykończeń oraz wyposażenie pomieszczeń,
- elementy urządzeń technicznych i konstrukcyjnych obiektu dobrze przewodzących ciepło,
- promieniowanie cieplne od płonących materiałów, konwekcja gorących gazów i spalin.

Przyczyny powstawania pożarów:

- zaprószenie ognia przez użytkowników lub pracowników,
- używanie niesprawnych lub prowizorycznych urządzeń elektrycznych,
- zwarcie lub uszkodzenie instalacji elektrycznej,
- nieostrożne obchodzenie się z palnymi substancjami chemicznymi np. paliwa napędowe kleje, lakiery, rozpuszczalniki,
- prowadzenie prac remontowo-budowlanych przy użyciu otwartego ognia, niewłaściwie zabezpieczonych,
- gromadzenie nadmiernych ilości odpadów palnych, śmieci, zanieczyszczeń itp.,
- umyślne podpalenie.

3.1. Informacje o podłożeniu bomby lub innego niebezpiecznego materiału np. broni bakteriologicznej.

W przypadku uzyskania informacji o podłożeniu materiałów niebezpiecznych nie należy prowadzić przeszukiwania terenu na własną rękę, a jedynie poinformować o potencjalnym zagrożeniu specjalistyczne służby Policja, Straż Pożarna oraz rozpocząć ewakuację ludzi z zagrożonego terenu . W przypadku zlokalizowania podejrzanych materiałów czy substancji miejsce to winno być oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób postronnych. Kategorycznie zabrania się dotykania podejrzanych przedmiotów, badania nieznanymi substancjami, przenoszenia niezidentyfikowanych paczek.

Osoba przyjmująca informację powinna zapytać :

- gdzie podłożono bombę lub inny materiał niebezpieczny,
- jak ona wygląda i co zawiera,
- o której godzinie ma wybuchnąć,
- dlaczego osoba ta informuje zakład i czy może się przedstawić.

Wszystkie informacje o podłożeniu bomby lub innego niebezpiecznego materiału należy traktować poważnie i każdorazowo sprawdzić powiadamiając o ww. zdarzeniu specjalistyczne służby.

3.2 Przykładowa instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi z budynku.

LP.	ETAPY AKCJI	KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA CZYNNOŚCI.	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.	Wezwanie jednostki straży pożarnej	Zawiadomienie telefonicznie 998 lub 112 straż pożarną o zaistniałym pożarze z określeniem: <ul style="list-style-type: none"> • adresu budynku objętego pożarem • gdzie się pali (podać piętro, nazwę pomieszczenia) • co się pali, rodzaj materiałów • czy jest zagrożone życie ludzkie • nazwisko zgłaszającego i numer telefonu z którego jest wezwanie. 	Pracownik, który zauważył pożar
2.	Ogłoszenie rozpoczęcia ewakuacji.	Ogłosić przy pomocy szklonego dzwonka lub spokojnym głosem rozpoczęcie ewakuacji z określeniem czy opuszczamy dane piętro, budynek lub pomieszczenie	Dyrektor lub osoba wyznaczona
3.	Przebieg ewakuacji.	1.przydzielenie zadań do wykonywania 2.usalenie kolejności i kierunków ewakuacji w zależności od występującego zagrożenia na kondygnacjach i w pomieszczeniach. 3.wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za ewakuację osób i mienia z poszczególnych pomieszczeń. 4.usalenie dodatkowych warunków ewakuacji w sytuacji niekorzystnego rozwoju pożaru (zadymienie, wysoka temperatura) 5.wyprowadzenie uczniów w wyznaczone miejsce i sprawdzić obecność 6.sprawdzenie pomieszczeń, czy zostały opuszczone przez wszystkie osoby	Dyrektor lub osoba wyznaczona Nauczyciele Wyznaczone przez Dyrektora osoby
4.	Oczekiwanie na przybycie jednostek straży pożarnej.	1.wyjscie na zewnątrz budynku i oczekiwanie na przyjazd jednostek straży pożarnej 2.udzielić informacji o zaistniałej sytuacji i podjętych dotychczas działaniach 3.wskazać miejsce pracy kierującego ewakuacją	Osoba wyznaczona
5.	Gaszenie pożaru.	Natychmiastowe podjęcie akcji gaśniczej przy użyciu sprzętu gaśniczego	Wyznaczeni pracownicy
6.	Ewakuacja mienia	1.ewakuację mienia należy rozpocząć po zakończeniu ewakuacji ludzi w sytuacji, gdy jest ono zagrożone i sytuacja pożarowa pozwala na podjęcie takiego działania. 2.kolejność ewakuacji określa się w zależności od występującego zagrożenia 3.miejscem składowania ewakuowanego mienia będą place na zew. budynku, zabezpieczone siłami policji	Przedstawiciel kierownictwa wspólnie z dowódcą akcji gaśniczej.

IV. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Podjęcie prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych (związanych z używaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali; malarsko – lakierniczych i impregnacyjnych, wykonywanych przy użyciu wyrobów lakierowych i impregnacyjnych łatwo zapalnych; wymagających użycia klejów o właściwościach pożarowych lub wybuchowych; wymagających użycia ognia otwartego, a w szczególności do rozgrzewania substancji bitumicznych, itp.) należy poprzedzić następującą procedurą:

- porozumienia się z osobą zatrudnioną na stanowisku pracy ds. ochrony przeciwpożarowej w sprawie podjęcia prac pożarowo niebezpiecznych,
- oceny przez osobę zatrudnioną na stanowisku pracy ds. ochrony przeciwpożarowej stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu przewidywanych prac oraz poziomu zagrożenia pożarowego i wybuchowego, jakie mogą powodować te prace,
- ustalenia przez osobę zatrudnioną na stanowisku pracy ds. ochrony przeciwpożarowej niezbędnego zakresu przedsięwzięć organizacyjno – technicznych, mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru mogącego wyniknąć w toku prac,
- ustalenia niezbędnych warunków prowadzenia prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych w pisemnym zezwoleniu na wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo, wg wzoru, który stanowi załącznik nr 6 do niniejszej Instrukcji
- wydania zezwolenia na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, które następuje po wykonaniu zleconych prac zabezpieczających,

- zapewnienia w pomieszczeniach, gdzie prowadzone są prace spawalnicze, stałego dozoru miejsca prowadzenia tych prac i jego najbliższego otoczenia, w czasie i na warunkach określonych każdorazowo zagrożenie przez osobę zatrudnioną na stanowisku pracy ds. ochrony przeciwpożarowej,
- przeprowadzeniu kontroli pomieszczeń po zakończeniu prac spawalniczych, w których wykonano te prace oraz pomieszczeń sąsiednich, w celu stwierdzenia, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących się cząsteczek metalu, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych,
- w obiektach szczególnie niebezpiecznych pod względem pożarowym lub mających palne elementy konstrukcyjne, kontrolę taką należy ponowić po upływie 4, a następnie 3 godzin, licząc od czasu zakończenia prac spawalniczych
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- wyznaczyć osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za jej przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu prac,

Przy wykonywaniu w obiekcie prac pożarowo niebezpiecznych w czasie przeprowadzania remontów należy przestrzegać następujących zasad:

- wszystkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem
- w miejscu przeprowadzania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,

- prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zachować ostrożność przy używaniu otwartego ognia i palenia papierosów,
- użytkować urządzenia i instalacje elektryczne zgodnie z warunkami określonymi w przepisach elektroenergetycznych,
- zabronione jest używania wszelkiego rodzaju instalacji prowizorycznych
- podczas użytkowania maszyn i urządzeń budowlanych oraz urządzeń załadowczo – wyładowczych i transportujących należy przestrzegać obowiązku zachowania bezpiecznych odległości od najdalej wysuniętego punktu ruchomego lub stałego elementu tych urządzeń,
- sprzęt zmechanizowany, który podlega dozorowi technicznemu musi być obsługiwany przez osoby posiadające uprawnienia do eksploatacji tych urządzeń,
- systematycznie sprawdzać sprawność techniczną sprzętu przed rozpoczęciem pracy,
- rozlewanie cieczy niebezpiecznych pożarowo z większych do mniejszych pojemników należy przeprowadzać w pomieszczeniach specjalnie do tego celu przeznaczonych,
- butle z gazami technicznymi i cieciami łatwopalnymi powinny być transportowane na wózkach wyposażonych w urządzenia zabezpieczające ładunek przed wypadnięciem,
- podczas prowadzenia robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie instalacji elektrycznej i gazowej należy określić bezpieczną odległość w pionie i w poziomie, w jakich mogą być wykonywane roboty oraz zapewnić nad nimi fachowy nadzór techniczny,

Podczas trwania prac należy zapewnić warunki do ewakuacji poprzez:

- nie tarasowanie ciągów komunikacyjnych i wyjść z budynku,
- zachowanie swobodnych warunków ewakuacyjnych przynajmniej dla jednego z wyjść ewakuacyjnych,

Przy wykonywaniu robót izolacyjnych, antykorozyjnych i dekarских:

- nie wolno podgrzewać mas bitumicznych na dachach budynków i w pomieszczeniach,
- rozgrzewanie za pomocą ognia otwartego materiałów bitumicznych powinno odbywać się w odległości nie mniejszej niż 5 m od ściany budynku z jednoczesnym zapewnieniem swobodnego dojazdu pożarowego do budynku, który musi być zapewniony równoległe do dłuższej ściany posiadającej wejścia do budynku,
- miejsca przygotowywania w/w materiałów powinny być wyposażone w koc gaśniczy i gaśnicę proszkową,
- kotły do podgrzewania mas bitumicznych powinny być zaopatrzone w pokrywy i wypełnione najwyżej do $\frac{3}{4}$ ich objętości,
- podgrzewanie powinno być przeprowadzone nie bezpośrednio na otwartym ogniu, lecz w naczyniach wstawionych do gorącej wody,
- mieszanie środków antykorozyjnych z benzyną lub innymi rozpuszczalnikami powinno odbywać się w odpowiedniej odległości od otwartego ognia i przy użyciu wyłącznie drewnianych mieszadeł,
- używanie cieczy łatwo zapalnych oraz środków żrących do zmywania powierzchni ścian, posadzek, urządzeń i instalacji może odbywać się po wyłączeniu dopływu prądu do instalacji,

→ spawanie i cięcie metali w czasie remontu może odbywać się w pomieszczeniach po usunięciu wszystkich materiałów palnych, a ponadto nie będzie możliwości zapalenia się przedmiotów w pomieszczeniach sąsiednich wskutek wydobywających się iskier, promieniowania cieplnego lub przewodnictwa ciepła,

Miejsca wykonywania prac spawalniczych należy wyposażyć w :

- metalowe pojemniki na odpadki drutu spawalniczego i elektrod wypełnione wodą,
- materiały izolacyjne niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych,
- 1 szt. gaśnicy (6 kg środka gaśniczego), koc gaśniczy,

Po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę przeciwpożarową w miejscu wykonywania prac oraz w pomieszczeniach przyległych, celem stwierdzenia czy nie pozostawiono tlących się lub żarzących cząstek na stanowisku pracy i w jego otoczeniu, oraz czy zostały one dostatecznie zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

V. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania.

Ewakuacja ludzi to szybkie i bezpieczne opuszczenie przez użytkowników zagrożonych pomieszczeń, wyznaczonymi drogami i wyjściami do stref bezpiecznych. Ewakuacja może nastąpić samorzutnie bądź po zarządzeniu /ogłoszeniu / ewakuacji. Zapewnienie bezpieczeństwa ewakuacji ludzi jest jednym z podstawowych elementów zabezpieczenia budynku przed skutkami pożaru. Przez warunki ewakuacji rozumie się zespół przedsięwzięć oraz środków organizacyjno-technicznych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

5.1 Warunki ewakuacyjne dla obiektów

W celu zapewnienia prawidłowych warunków ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad :

- z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi inaczej drogami ewakuacyjnymi,
- drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz. Wymaganie to nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków,
- drzwi ewakuacyjnych nie należy zamykać w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami,

- pomieszczenie powinno mieć co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o co najmniej 5 m w przypadku gdy jest przeznaczone do jednoczesnego przebywania w nim ponad 50 osób, a w strefie pożarowej ZL II – ponad 30 osób,
- z pomieszczeń przeznaczonych dla ponad 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz,
- z pomieszczeń przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz,
- długość dojścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej ZL I , przy jednym dojściu nie powinna przekraczać 10 m, przy co najmniej dwóch dojściach 40 m,
- długość dojścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej ZL-III , przy jednym dojściu nie powinna przekraczać 30 m, przy co najmniej dwóch dojściach 60 m,
- długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym”, mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej,
- długość przejścia w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej, albo na zewnątrz budynku nie może przekraczać 40 m.,
- łączna szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m. na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi w świetle ościeżnicy powinna wynosić 0,9 m ,

- drzwi wieloskrzydłowe, stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, powinny mieć co najmniej jedno, nieblokowane skrzydło drzwiowe o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m,
- wysokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy powinna wynosić co najmniej 2 m,
- wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m,
- szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej 1,4 m,
- szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej może być zmniejszona do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób,
- szerokość biegu klatki schodowej oblicza się proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej 1,2 m,
- szerokość spocznika klatki schodowej w budynku zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III oblicza się proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej 1,5 m,
- skrzydła drzwi, stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną, nie mogą, po ich całkowitym otwarciu, zmniejszać wymaganej szerokości tej drogi,
- w strefach pożarowych ZL I i ZL III stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów i wyrobów łatwo zapalnych, których produkty rozpadu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione,
- w pomieszczeniach stref pożarowych ZL I, stosowanie wykładzin

podłogowych łatwo zapalnych jest zabronione,

→ na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione,

→ w budynku średniowysokim, zawierającym strefę pożarową ZL III należy stosować klatki schodowe obudowane i zamykane drzwiami oraz wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu,

Analizując powyższe należy stwierdzić, że budynki B i budynek Sali Gimnastycznej jako budynki niskie (wybudowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie) spełniają wymagania w zakresie bezpiecznej ewakuacji ludzi z budynku.

W celu zapewnienia bezpiecznej ewakuacji ludzi z budynku A wyłączono z eksploatacji piątą kondygnację budynku. W budynku C piąta kondygnacja jest przeznaczona na pomieszczenia mieszkalne. Powyższe kondygnacje zostały zabezpieczone przed dostępem uczniów. W pierwszym przypadku drzwiami z kraty na klatce schodowej pomiędzy czwartą a piątą kondygnacją. W drugim przypadku drzwiami zamykanymi na klucz na poziomie czwartej kondygnacji.

W przypadku użytkowania piątych kondygnacji budynków A i C na cele dydaktyczne, klatki schodowe w tych budynkach należy zabezpieczyć przed zadymieniem w sposób określony w przepisach techniczno budowlanych

Podstawa prawna: § 16 ust. 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719 z 2010 r.) i § 245 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z 2002 r. z późniejszymi zmianami).

Powyższe może być wykonane w sposób inny niż podany w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z 2002 r. z późniejszymi zmianami) po uprzednim opracowaniu przez Rzeczoznawcę ds. Zabezpieczeń Przeciwpożarowych ekspertyzy bezpieczeństwa pożarowego budynku i uzyskaniu pozytywnej opinii Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego w Poznaniu.

Kierunki ewakuacji, drzwi ewakuacyjne oraz wyjścia ewakuacyjne w obiektach zostały oznakowane znakami ewakuacyjnymi, zgodnie z Polską Normą (PN-92/N-01256/02). Znaki te posiadają certyfikat zgodności w rozumieniu przepisów o badaniach i certyfikacji.

Na drogach ewakuacyjnych zabrania się:

- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- uniemożliwianie lub utrudnianie dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
- uniemożliwianie lub utrudnianie korzystania z drogi ewakuacyjnej, składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
- ustawiania na klatkach schodowych przedmiotów utrudniających ewakuację,
- stosowania łatwo zapalnych wykładzin podłogowych,
- stosowania palnego wystroju wewnątrz,
- wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali,

Aby ewakuacja była skuteczna należy najpierw stworzyć jej scenariusz ewakuacji, który wraz z przypisaniem obowiązków konkretnym osobom, jest konspektem określającym:

- zasady ewakuacji osób przebywających w budynku,
- określenie konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
- obowiązki dyrekcji w zakresie ewakuacji,
- zasady powiadamiania o ewakuacji,
- zasady kierowania ewakuacją,
- przyporządkowanie pracowników przedsiębiorstwa do funkcji na potrzeby ewakuacji,
- zasady zachowania się ewakuowanych podczas ewakuacji,
- zasady komunikowania się z przybyłymi na miejsce funkcjonariuszami z Państwowej Straży Pożarnej,

Ze scenariuszem ewakuacja będzie przeprowadzona w sposób przemyślany, zorganizowany i skuteczny. Należy pamiętać, że z powodu różnorodności obiektów oraz sposobów ich użytkowania nie ma takich samych scenariuszy.

Aby scenariusz ewakuacji był wiarygodny należy przyjąć najbardziej prawdopodobny przebieg pożaru wraz z jego przyczynami oraz zdarzenie najbardziej niekorzystne, które należy umieścić w scenariuszu pożaru. Dzięki temu scenariusz ewakuacji będzie ściśle dostosowany dla potrzeb danego budynku.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719 z 2010 r.) właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jego stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać - co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

O terminie przeprowadzenia powyższych działań należy powiadomić Komendanta Powiatowego PSP w Rawiczu, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem. Z przeprowadzonych działań należy sporządzić pisemną informację zawierającą uwagi i spostrzeżenia z nich wynikające oraz dołączyć ją do niniejszej instrukcji.

5.2 Wykaz znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej stosowanych w obiekcie.

Lp.	Znak graficzny	Miejsce usytuowania
1.	2.	4.
1.		Nad drzwiami ewakuacyjnymi z budynku.
2.		Na drodze ewakuacyjnej, wskazując kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej (w lewo).
4.		Nad drzwiami znajdującymi się na drodze ewakuacyjnej.
5.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół.
6.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
7.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej dla niepełnosprawnych
8.		Nad miejscem usytuowania każdej jednostki podręcznego sprzętu gaśniczego.
9.		W miejscu usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
10.		Na drzwiach przeciwpożarowych.
11.		W miejscu usytuowania kurka głównego instalacji gazowej.
12.		W miejscu usytuowania hydrantu wewnętrznego.
13.		W miejscu usytuowania hydrantu zewnętrznego.

VI. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.

Zgodnie art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380) właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarowa jest obowiązany zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi. Zgodne z art. 4 ust.2, 2a i 2b w/w ustawy czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe tj.:

- Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, powinny posiadać wykształcenie wyższe i ukończone szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej albo mieć wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa pożarowego lub tytuł zawodowy inżyniera pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera pożarnictwa w toku postępowania o uzyskanie nabytych w państwach członkowski Unii Europejskiej, w Państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego - inżyniera pożarnictwa.
- Osoby wymienione wyżej wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z art.4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, powinni posiadać co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów

ochrony przeciwpożarowej lub mieć tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uzyskanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w Państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego - technika pożarnictwa.

1. Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi powinno następować podczas szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

1.1. Rodzaje szkoleń:

- wstępne
- podstawowe

1.2. Zasady prowadzenia szkoleń:

a) **wstępne** – przeprowadza się dla wszystkich nowo przyjętych pracowników,

b) **podstawowe** – powinno być przeprowadzone przynajmniej raz na 5 lat i obejmować tematykę:

- Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom - **0,5 godz.**
- Zagrożenia występujące w obiekcie oraz zasady prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych - **0,5 godz.**
- Prowadzenie ewakuacji - **1 godz.**
- Obsługa gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych - **0,5 godz.**
- Przepisy prawne w ochronie przeciwpożarowej - **0,5 godz.**

Szkolenie powinno być prowadzone przez jednostkę zajmującą się profesjonalnym prowadzeniem szkoleń, przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub przez uprawnionego funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej.

Na podstawie § 6 ust.7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 , poz. 719), należy dokonywać aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w okresach co 2 lata lub po dokonaniu istotnych zmian wpływających na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. W ramach aktualizacji bieżącej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego należy co najmniej raz na 2 lata zapoznać pracowników z ww. dokumentacją.

2. Odbycie szkolenia powinno być potwierdzone podpisem pracownika
– wzór oświadczenia zawarto w załączniku nr 10

VII Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.

7.1. Obowiązki użytkownika (DYREKTORA)

Na podstawie postanowień zawartych w ustawie z dnia 24.08.1991r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380) za zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektu odpowiedzialny jest zarządzający obiektem.

W świetle cytowanej ustawy zarządzający obowiązany jest dopilnować w szczególności:

1. Odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej w zakresie zabezpieczenia ludzi, wymagań budowlanych, instalacyjnych i innych.
2. Zaopatrzenia obiektu w odpowiednie urządzenia przeciwpożarowe, zgodne z obowiązującymi przepisami.
3. Zapewnienia bezpiecznej w zakresie pożarowym eksploatacji urządzeń technicznych, instalacji elektrycznych i urządzeń ogrzewczych, a także nadzór nad terminowymi zgodnymi z przepisami szczegółowymi – przeglądami, oględzinami i konserwacją.
4. Zaznajomienia podległych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi, instrukcjami, wytycznymi oraz czuwania nad ich przestrzeganiem oraz określić obowiązki i odpowiedzialność pracowników.
5. Zasięgać opinii technicznych przy wprowadzaniu zmian w konstrukcji budynku, jego wystroju oraz zmian funkcji pomieszczeń w zakresie zgodności tych działań z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

6. Wykonywania decyzji administracyjnych wydawanych przez uprawnione instytucje w związku z przeprowadzonymi czynnościami kontrolnymi na terenie użytkowanego obiektu.
7. Wykonywania pracy zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi.
8. Przestrzegania regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
9. Znać zasady postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
10. Znać zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
11. Utrzymywać urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
12. Wyposażyć obiekty w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi.
13. Umieszczać w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
14. Opracować oraz aktualizować instrukcję bezpieczeństwa pożarowego (przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje).
15. Systematycznego przeprowadzania ćwiczeń ewakuacyjnych.
16. Oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami:
 - a. drogi i wyjścia ewakuacyjne z wyłączeniem budynków mieszkalnych oraz pomieszczenia, w których zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi są wymagane co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - b. miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - c. miejsca usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,

- d. przeciwpożarowe zbiorniki wodne, zbiorniki technologiczne stanowiące uzupełniające źródło wody do celów przeciwpożarowych, punkty poboru wody, stanowiska czerpania wody,
- e. drzwi przeciwpożarowe,

Ponadto Dyrektor, zarządzający lub osoby upoważnione w przypadku powstania pożaru są zobowiązane, oprócz zaalarmowania straży pożarnej, do zorganizowania i prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej. Obowiązki te dotyczą w szczególności:

1) Natychmiastowego udania się do miejsca pożaru lub awarii i podjęcia akcji ratowniczo-gaśniczej przy współudziale pracowników.

2) Do czasu przybycia zaalarmowanej straży pożarnej wydawania poleceń i podjęcia innych nieodzownych działań do walki z pożarem, skutkami awarii, a mianowicie:

- zarządzenie w razie potrzeby ewakuacji ludzi i mienia,
- wyznaczenie pracowników, których zadaniem będzie szybkie podjęcie akcji gaśniczej, ratowniczej itp. z użyciem dostępnego sprzętu i według procedur ustalonych w instrukcjach,
- mobilizowanie pracowników do współudziału w walce z pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- wprowadzenie na miejsce pożaru, awarii jednostek straży pożarnej lub innych służb ratowniczych.

3) Nawiązanie współpracy z dowódcą przybyłej jednostki straży pożarnej, w ramach tej współpracy należy:

- poinformować go o wydanych poleceniach przez osobę dotychczas prowadzącą akcję ratowniczo-gaśniczą,
- wskazać punkty czerpania wody gaśniczej,
- wskazać najbardziej zagrożone miejsca, a mogące być przyczyną oddziaływania toksycznego, gwałtownego rozprzestrzeniania się pożaru lub przynoszących wysokie straty,

- utrzymać z nimi stały kontakt w celu udzielenia niezbędnej pomocy w likwidowaniu pożaru i awarii, a w przypadku szczególnego zagrożenia wspólnie ustalać zagrożenia technologię walki z pożarem lub skutkami awarii.
- 4) Zabezpieczenie pogorzelniska przed możliwością powtórzenia pożaru.
- 5) Zabezpieczenie miejsca pożaru, awarii lub wypadku dla przeprowadzenia przez właściwe organy ewentualnego dochodzenia.

7.2 Obowiązki pracowników i obowiązki pracowników ochrony obiektu.

Do zadań i obowiązków ww. osób należy:

1. Uczestniczenie w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
2. Przestrzeganie obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej, porządkowych i innych.
3. Utrzymanie w czystości, ładu i porządku użytkowanych pomieszczeń.
4. Zawiadamianie przełożonych o brakach i usterkach we właściwym zabezpieczeniu przeciwpożarowym obiektu.
5. Przegląd stanu bezpieczeństwa pożarowego pomieszczeń (w rejonie swojego działania) po zakończeniu pracy.
6. Branie udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych w przypadku powstania pożaru oraz wykonywanie wszystkich poleceń kierownika akcji.
7. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.
8. Znajomość zasad alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
9. Znajomość zasad przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji dzieci z budynku w wyznaczone bezpieczne miejsce.
10. W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego

rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- a. używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- b. użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- c. rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- d. rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- e. składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- f. użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,

- g. przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
- ✓ urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - ✓ linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- h. stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- i. instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- j. składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych,
- k. składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- l. przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach,

- m. zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji,
- n. blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru,
- o. lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- p. uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - ✓ gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - ✓ źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - ✓ wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - ✓ wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - ✓ krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz pomieszczenia;
- q. w przypadku powstania pożaru, awarii lub innego miejscowego zagrożenia zobowiązani są w szczególności do:
 - natychmiastowego zaalarmowania osób przebywających w budynku lub innym pomieszczeniu, straży pożarnej oraz przełożonych, a także innych osób ratowniczych,
 - podjęcie przed przybyciem służb ratowniczych akcji ratowniczo - gaśniczej przy użyciu dostępnego sprzętu ratowniczo - gaśniczego,
 - wykonywania czynności ratowniczo - gaśniczych zgodnie z poleceniami osoby kierującej akcją ratowniczą,
 - pracownikom nie wolno oddalać się od budynku bez zezwolenia osoby, kierującej akcją ratowniczo - gaśniczą (przełożonego), jeżeli pozostawanie na miejscu nie zagraża jego zdrowiu i życiu.

- r. znać rozmieszczenie sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych oraz sprzętu ratowniczego,
- s. znać zagrożenia pożarowe występujące na terenie szkoły oraz znać sposoby przeciwdziałania powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.

7.3 Obowiązki osób sprzątających.

Do zadań i obowiązków ww. osób należy:

- a. Utrzymywanie pomieszczeń w należyтым stanie bezpieczeństwa pożarowego.
- b. Przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
- c. Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.
- d. Znajomość zasad alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
- e. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.
- f. Nie pozostawianie bez nadzoru urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji i wymagających nadzoru (o tym czy urządzenie może pracować bez nadzoru określa producent w instrukcji obsługi).
- g. Nie używanie podręcznego sprzętu gaśniczego do celów niezwiązanych z gaszeniem pożaru lub szkoleniem przeciwpożarowym.
- h. Nie zastawianie dróg przeciwpożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń i podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń energetycznych.
- i. Branie udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych w przypadku powstania pożaru oraz wykonywanie wszystkich poleceń kierownika akcji.

DLA TWOJEGO BEZPIECZEŃSTWA

w przypadku zagrożenia, pięć minut poświęcone wcześniej przeczytaniu tej instrukcji może okazać się dobrą inwestycją.

- w obiekcie są wyraźnie oznakowane drogi i wyjścia ewakuacyjne, ale w przypadku gęstego dymu możesz mieć kłopoty z ich zlokalizowaniem, więc zapamiętaj orientacyjną odległość między twoim pomieszczeniem a najbliższym wyjściem,
- zorientuj się gdzie w obiekcie usytuowano gaśnice lub inny podręczny sprzęt gaśniczy,
- jeśli stwierdzisz pożar, poinformuj o tym fakcie straż pożarną,

telefon alarmowy 998 lub 112

- podaj dokładny adres i jednoznacznie określ rodzaj i wielkość zdarzenia,
- sprawdź przy pomocy dłoni drzwi i klamkę, jeśli są gorące lub nienormalnie ciepłe nie otwieraj drzwi,
- jeśli drzwi nie są nagrzane ostrożnie otwórz je, ale bądź gotów zamknąć je natychmiast jeśli będzie to konieczne,
- jeśli pożar jest mały, ugaś go przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego (hydrant, gaśnica),
- jeśli pożar powstał w pobliżu twojego pomieszczenia i nie jesteś go w stanie zgasić, opuść natychmiast je, zamknij dokładnie drzwi i poinformuj o pożarze osoby w bezpośrednim sąsiedztwie,
- jeśli na korytarzu jest dym poruszaj się jak najbliżej podłogi,
- pamiętaj, że większość ofiar powodują dymy, trujące gazy pożarowe a nie płomienie,
- kieruj się w stronę najbliższego wyjścia ewakuacyjnego,
- zachowaj spokój nie panikuj,

TO MOŻE SIĘ TOBIE NIGDY NIE PRZYDARZYĆ

być może nigdy nie będziesz musiał skorzystać z tych rad, ale zawsze powinieneś być uprzedzony o niespodziewanych zdarzeniach

**Plan obiektów
obejmujący usytuowanie oraz teren
przyległy.**

Plany obiektu A

Plany obiektu B

Plany obiektu C

Plany obiektu Sala Gimnastyczna

ZEZWOLENIE Nr
NA PROWADZENIE PRAC POŻAROWO - NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy
/ pomieszczenie , stanowisko , instalacja /

2. Rodzaj pracy.....
.....

3. Czas pracy , dnia od godz. do godz.

4. Zagrożenie pożarowe , wybuchowe w miejscu prowadzenia prac
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością powstania pożaru , wybuchu
.....
.....

6. Środki zabezpieczenia :
- przeciwpożarowe
.....
- bhp
.....
- inne
.....

7. Sposób wykonania pracy
.....

8. Osoby odpowiedzialne za wykonanie ww. prac (czytelnie imię , nazwisko)
.....

Przyjąłem do wykonania (podpis)

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac (podpis)

10. Pracę zakończono dnia..... godz.

Wykonał.(podpis) Odebrał (podpis)

**PROTOKÓŁ
ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO
PRAC SPAWALNICZYCH**

- 1 Nazwa i określenie budynku (pomieszczenia) , w którym przewiduje się wykonanie prac spawalniczych
.....
- 2 Określenie zagrożenia pożarowego i wybuchowego oraz własności pożarowych materiałów palnych występujących w budynku (pomieszczeniu)
.....
- 3 Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku (pomieszczeniu) lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych
.....
- 4 Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego na okres prowadzonych prac spawalniczych
.....
- 5 Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych
.....
- 6 Środki i sposoby alarmowania jednostek straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia
.....
- 7 Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych
.....
- 8 Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych
.....
- 9 Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu
.....

Podpisy komisji

.....
.....
.....

Urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Uruchamianie ręczne	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
2		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1, jeśli przycisk pożarowy uruchamia alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.
3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

Sprzęt pożarniczy

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
10		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
11		Gaśnica ^{d)}	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

12		Hydrant wewnętrzny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
13		Drabina pożarowa	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.

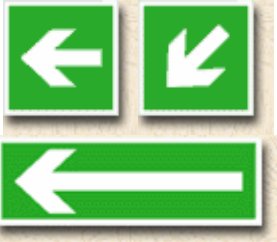

Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
14		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
15		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
16		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
17		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
18		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.

19		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.
----	---	---	--	--

Znaki uzupełniające

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
21		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
22		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne ¹⁾	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia ²⁾	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwnych.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.

7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

Rawicz, dnia 2012 r.

.....
(pieczęć zakładu)

OŚWIADCZENIE

Mając na uwadze postanowienia art. 4 ust.1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178 poz. 1380 z późniejszymi zmianami), ja niżej podpisana/y

.....
(nazwisko i imię)

.....
(stanowisko)

zatrudniona/y w Zespole Szkół Zawodowych w Rawiczu ul. Gen. Hallera nr 12 oświadczam, że zostałam/em wstępnie zapoznana/y z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi i instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

.....
(podpis szkolącego)

.....
(podpis osoby przeszkolone)

Rawicz, dnia 2012 r.

.....
(pieczęć zakładu)

OŚWIADCZENIE

Mając na uwadze postanowienia art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178 poz. 1380 z późniejszymi zmianami),

ja niżej podpisana

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

zatrudniona w Zespole Szkół Zawodowych w Rawiczu ul. Gen. Hallera nr 12 oświadczam, że zostałam zapoznana z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.

.....
(podpis szkolącego)

.....
(podpis osoby przeszkolonej)

INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNICZY PROSZKOWEJ

Gaśnice proszkowe (1)

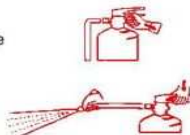
Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie
2. Wyjąć wąż z uchwytem, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Gaśnica proszkowa wykonana jest w postaci cylindrycznego zbiornika metalowego, do którego przymocowany jest wężyk z dyszą. Od góry zamykana jest pokrywą, w której umieszczony jest zawór pokrętny, zbijakowy, bądź dźwignia. Gaśnica wypełniona jest proszkiem gaśniczym oraz sprężonym dwutlenkiem węgla (CO_2) lub odwodnionym azotem, jako gazem służącym do wyrzucania zawartości gaśnicy na zewnątrz. Do napełniania gaśnic używane są proszki węglowe, fosforanowe lub mocznikowe. Proszki posiadają wysoki stopień rozdrobnienia, przy czym im większe rozdrobnienie (granulacja 10-40 mikronów) tym większy można osiągnąć efekt gaśniczy. Proszki gaśnicze są odporne na wstrząsanie, osadzanie, zawilgocenie, wymrażanie i wygrzewanie. Działanie gaśnicze proszków opiera się przede wszystkim na działaniu inhibitującym przebieg reakcji (antykatalicznym) spalania oraz wytwarza się warstwa odcinająca dostęp tlenu do powierzchni materiału palącego się, przy czym efekt gaśniczy jest natychmiastowy, zasięg działania rzutu 4-5 m.

Proszki są środkiem gaśniczym bardzo drogim lecz bardzo skutecznym i uniwersalnym, nie przewodzą prądu elektrycznego i są skuteczne przy gaszeniu urządzeń elektrycznych pod napięciem. Szczególnie przydatne są przy gaszeniu pożarów materiałów i urządzeń o dużej wartości, które mogą ulec uszkodzeniu lub zniszczeniu przy działaniu na nie cieczą zwłaszcza: dzieła sztuki, muzea, archiwa, zbiory dokumentacji oraz tam gdzie nie zachodzi możliwość zatarcia się urządzeń mechanicznych pod wpływem proszku.

W celu uruchomienia gaśnicy należy:

1. Zdjąć gaśnicę z wieszak.
2. Zerwać plombę, wyjąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię ku dołowi do oporu lub wbić zbijak.

3. Chwycić prądownicę gaśnicy bądź całą gaśnicę po upływie ok. 3 sekund skierować strumień proszku na ogień.

Jak wykazały badania toksykologiczne obłok proszku nie stwarza niebezpieczeństwa zatrucia. Również nie są toksyczne produkty rozpadu termicznego proszku.

Załącznik Nr 11.1

INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNICY ŚNIEGOWEJ

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Ładunkiem gaśnic śniegowych jest dwutlenek węgla, który w warunkach normalnych jest gazem. Najczęściej stosowany jest do gaszenia pożarów grupy B, C, E a szczególnie przydatny jest do gaszenia urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym. Używa się go również w stałych instalacjach gaśniczych do zabezpieczenia materiałów i urządzeń znajdujących się w pomieszczeniach zamkniętych, takich jak magazyny i ładownie statków, jak również laboratoriach chemicznych. Gaśnic śniegowych nie można używać do gaszenia wszystkich odmian węgla kamiennego, siarki, metali lekkich, wodoru i jego pochodnych oraz materiałów, w których występują związki cyjanków. Mechanizm działania gaśniczego polega na obniżeniu stężenia tlenu w otaczającej ogień atmosferze, a także na pewnych efektach chłodzenia. Dwutlenek węgla jest gazem bezbarwnym, bez zapachu i cięższym od powietrza. Należy pamiętać, że wywołuje szok termiczny w nagranych materiałach i działa destrukcyjnie na takie materiały jak: stal, aluminium, ołów a także na powłoki niektórych polimerów. W użytkowaniu można spotkać gaśnice śniegowe o masie ładunku (CO₂) 1,5 kg 6 i 5 kg oraz agregaty śniegowe 30, 60 i 120 kg . Gaśnica śniegowa to zbiornik stalowy wytrzymujący ciśnienie około 200 atm. zamknięty zaworem

redukcyjnym i bezpiecznikiem. Zawór z jednej strony połączony jest rurką syfonową w wnętrzu butli i dyszą z rurą wylotową z drugiej.

Sposób użycia gaśnicy GS - 5x (6x) :

- 1) Zerwać plombę.
- 2) Podejść do źródła ognia.
- 3) Nacisnąć dźwignię zaworu ku dołowi (lub uruchomić zawór pokrętny grzybkowy przez odkręcenie go w lewą stronę, kółko zaworu w lewą stronę– dot. gaśnicy GS 6x).
- 4) Strumień dwutlenku węgla skierować na źródło ognia.

UWAGA:

Unikać styczności z rozprężanym CO₂ ze względu na niską temperaturę a w konsekwencji możliwością odmrożenia ciała. Kategorycznie zabrania się gaszenia CO₂ palącej się odzieży na człowieku i palących się zwierząt. Każda butla jako zbiornik ciśnieniowy podlega legalizacji przez Urząd Dozoru Technicznego i termin jej każdorazowo wybijany jest na główce butli. Dlatego też konserwację i przeglądy powinny dokonywać osoby przeszkolone, gwarantujące bezpieczną eksploatację.

Karta aktualizacji instrukcji

L.p	Data	Zakres aktualizacji	Imię i nazwisko aktualizującego	Podpis

Wykaz pracowników zapoznanych
z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Data i podpis
1.	2.	3.	4.
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

1.	2.	3.	4.
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

1.	2.	3.	4.
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			

1.	2.	3.	4.
58.			
59.			
60.			
61.			
62.			
63.			
63.			
65.			
66.			
67.			
68.			
68.			
70.			
71.			
72.			
73.			
74.			
75.			
76.			
77.			
78.			